

piena pārstrādes rūpnīcu! Lai kolēģiem izdodas, ir jānotiek izaugsmei!

Piena ražotāji Latvijā jau vienu rūpnīcu uzbūvēja. Par šo tēmu teikšu tā: Vācijā, Spānijā un citās valstīs kooperatīva vadītājs nedrīkst būt ne tā biedrs, ne arī zemnieks. No kļūdām ir jāmacās, un jāmainās lauksaimnieku domāšanai. Ir jābūvē zemniekiem piederoša piena pārstrādes rūpnīca. Ir jānomainās paaudzēm, lai beidzot saprastu, ka kolektīvizācija beidzās pirms 30 gadiem. Kamēr viens otru skaudīsim un kaimiņi savā starpā ēdīsies, tik ilgi nebūs ne jaunu rūpnīcu, ne arī kā cita. Varam katrs dzīvot kā mucā un neko nesasnēgt. Ja nedalīsimies ar negatīvo un pozitīvo pieredzi, izaugsmes nebūs. Tas vienkārši ir jādara!

– Kāds patlaban *Druvās* ir saimnieciskās darbības rezultāts?

– Pirmais darbības gads ir aizvadīts. Tas nebija viegls. Darbojamies tālāk, cenšos modernizēt saimniecību, lai darbiniekiem un arī pašam būtu vieglāk strādāt.

Naudas ienākumi ir lielāki nekā izdevumi. Ja būtu ļoti lieli minūsi, nebūtu jēgas darboties.

– Piensaimniecību Latvijā dēvē par prioritāru lauksaimniecības nozari. Kā jūtat īpašo valsts atbalstu?

– Esmu darbojies Zemkopības ministrijas darba grupās. Piensaimniecība ir izvēlēta par prioritāro nozari tāpēc, ka darbs piena lopkopībā ir smags. Atbalsts ir vajadzīgs. Cilvēki diemžēl nesaprot, kāpēc to vajag. Nākamajā investīciju projektu kārtā, kas vērsies decembrī, prioritāte ir vairāk vērsta uz graudu nozari. Ir jāprieccājas, ka vispār saņemam valsts atbalstu. Protams, vairāk būtu jādomā par atbalstu jauniem saimniekiem. Ja virzāties uz robotizāciju, modernizāciju, ir vairāk jāatbalsta šāda veida projekti.

VIEDOKLIS

■ **Silvija Dreijere**, LLKC konsultante: – Ir patīss prieks par katru jauno lauksaimnieku, vēl jo vairāk, ja viņš mīl savu darbu un darbojas piensaimniecības nozarē. Man kā konsultantei ļoti silda sirdi viņa interese par piena lopkopību. Lauris Ikaunieks ir zinātnieks, izmanto iespēju uzzināt un izmantot Latvijas un citu valstu kolēģu pieredzi. Viņš uzlabo lopbarības kvalitāti un domā par ganāmpulka ģenētiskā potenciāla uzlabošanu gan ar jaunu telišu pirkumu, gan arī izmantojot bioproduktu. Ir tikai normāli,

Latvijas Piensaimnieku centrālā savienība ziņo, ka visi mazie un vidējie piena pārstrādes uzņēmumi kopš šā gada jūlija strādā ar zaudējumiem. Ja peļņas nav, tad ir jāmeklē atbilde uz jautājumu, ko dara nepareizi. Un jāvērtē, vai vispār ir jēga tālāk darboties. Latvijā ir 30–40 piena pārstrādes uzņēmumu. Kāpēc tie savā starpā nevar vienoties? Ražojam produktus ar vienu zīmolu un iekarojam tirgus!

– ES Zaļais kurss pagēr būtiski mazāku minerālmēsļu un augu aizsardzības līdzekļu (AAL) lietojumu, kā arī lielākas ar bioloģiskajām metodēm apstrādājamās zemes platības. Kā jūs vērtējat šos izaicinājumus?

– To visu var izdarīt. Lai mazinātu emisijas, ir vajadzīga atbilstoša tehnika, tostarp mucas un mēslojuma iestrādes tehnika. Tam vajag naudu, vienā dienā tas nav izdarāms. Lauksaimniecība ir nozare, kur jānotiek aprietei. Arklis paliks, bez tā tomēr neiztik. Kaut kādai daļai AAL aprītē arī ir jāpaliek. Utopija, ka Latvijā visi saimnieki darbosies ar bioloģiskajām metodēm! Gan konvencionālajai, gan arī bioloģiskajai lauksaimniecībai ir jābūt līdzsvarā. Ikvienam saimniekam ir jābūt izvēlei, nekādas uzspiešanas.

Lauris Ikaunieks skābbarību nu jau trīs gadus liek bedrēs. Šī tehnoloģija nodrošina labāku kvalitāti, nekā rituļos liktajai skābbarībai, kā arī ir ekonomiski izdevīgāka.

ja kādreiz kaut kas neizdodas. Samezglījumus risina arī pieredzējuši saimnieki.

Mani priecē, ka līdzīgi kā viņa vecāki Lauris nekautrējas izmantot konsultanta padomus. Viņš ir drosmīgs, sākot darboties jaunā saimniecībā, nevis pārņemot to no vecākiem. Latvijas lauksaimniecībā ir vajadzīga paaudžu maiņa, un, kā redzam Laura Ikaunieka gadījumā, valsts un banku atbalsts tai ir vien vārdos. Reāla atbalsta, darbu nav. Ar vecāku atbalstu, ejot cauri birokrātijas mūriem, viņš tika pie savas saimniecības un to attīsta. Lauris ir starp centīgākajiem jaunajiem saimniekiem visā Latvijā, ne tikai Latgalē.

Latvijā nepietiekami izmanto organisko mēslojumu. Mēslojuma iestrāde augsnē gan ietaupa, gan arī ienes vairāk naudas līdzekļu. Zālājus var mēslot ar precīzajām tehnoloģijām. Daudzviet augsnē ir organisko vielu trūkums, tāpēc ieviešas konservējošā lauksaimniecība. Var sēt vienkārši zaļmēslojumu, ja nav iespējams organisko mēslojumu izmantot. Ir aizmirstas pamatlietas. Nevēlos nevienu aizvainot, tomēr Zemgalē pārāk daudz audzē vien graudus. Ir jādomā ilgtermiņā, citādi notiek īstermiņa saimniekošana. Latvijā vislielākā nelaipe ir, ka nav mums vienojoša kopēja mērķa, katrs velk uz savu pusi.

Virzība lauksaimniecībā ir uz precīzajām tehnoloģijām. Arī govju labturības prasību ievērošana atvieglo cilvēkam fizisko darbu, mazāk ir jāuzturas fermā. Manas saimniecības nākotne noteikti ir saistīta ar modernizāciju un robotizāciju.

– Darbu savā saimniecībā apvienojat ar pasniedzēja darbu Jēkabpils Agrobiznesa koledžas Barkavas struktūrvienībā. Kāda aug nākamā lauksaimnieku paaudze?

– LLU Lauksaimniecības fakultātē ieguva bakalaura grādu specialitātē *Uzņēmējdarbība* lauksaimniecībā. Jēkabpils Agrobiznesa koledžas Barkavas struktūrvienībā otro gadu mācu jaunos lauksaimniekus. Nākamajiem augkopības tehniķiem mācu lauksaimniecības darbu un augkopības procesa organizāciju. Ar lauksaimniekiem ir vieglāk, viņi zina, ko vēlas. Barkavā mācās audzēkņi, kuriem ir savas saimniecības, un jaunie zemnieki, kas darbojas vecāku saimniecībās vai plāno tās pārņemt. Noteikti būs arī censoņi, kuri vēlēties dibināt savu saimniecību. Viņi mācās arī tāpēc, lai vēlāk varētu startēt projektos. Viss ir atkarīgs no pašiem skolā audzēkņiem.

Lauksaimniecība ir viena no nozarēm, kur jāmacās visu mūžu. Patlaban aizvien plašāk ikdienā nāk tiešā sēja, es arī sēju ar šo tehnoloģiju. Protams, lauki ir jāpārra. Pirms 20 gadiem neko par tiešo sēju nerunāja. Nākamais izaugsmes solis būs precīzā lauksaimniecība un precīzi izsmidzinātie AAL. **a**